

**Vlaamse
OUDERENRaad**

Naar een meer flexibel kader voor mobiele mantelzorgwoningen

Hoorzitting 2 juni 2020

De Vlaamse Ouderenraad

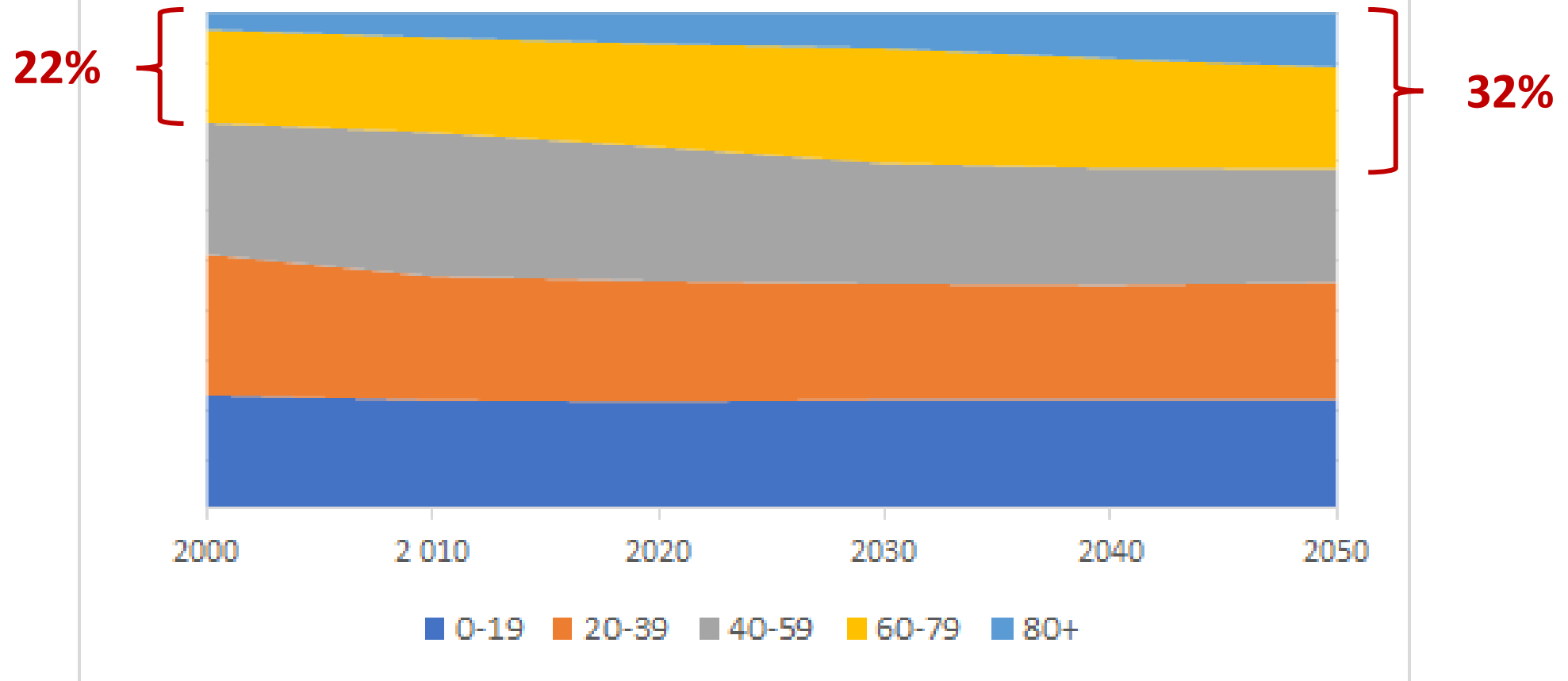
- **Platform** van ouderenorganisaties, ouderenraden en deskundigen
- **Advies- en inspraakorgaan** voor het Vlaamse ouderenbeleid
- **Informatie, sensibilisering en ondersteuning onderzoek**
- **Ondersteuning** lokale ouderenraden

De noodzaak

Voor welke uitdaging staan we?

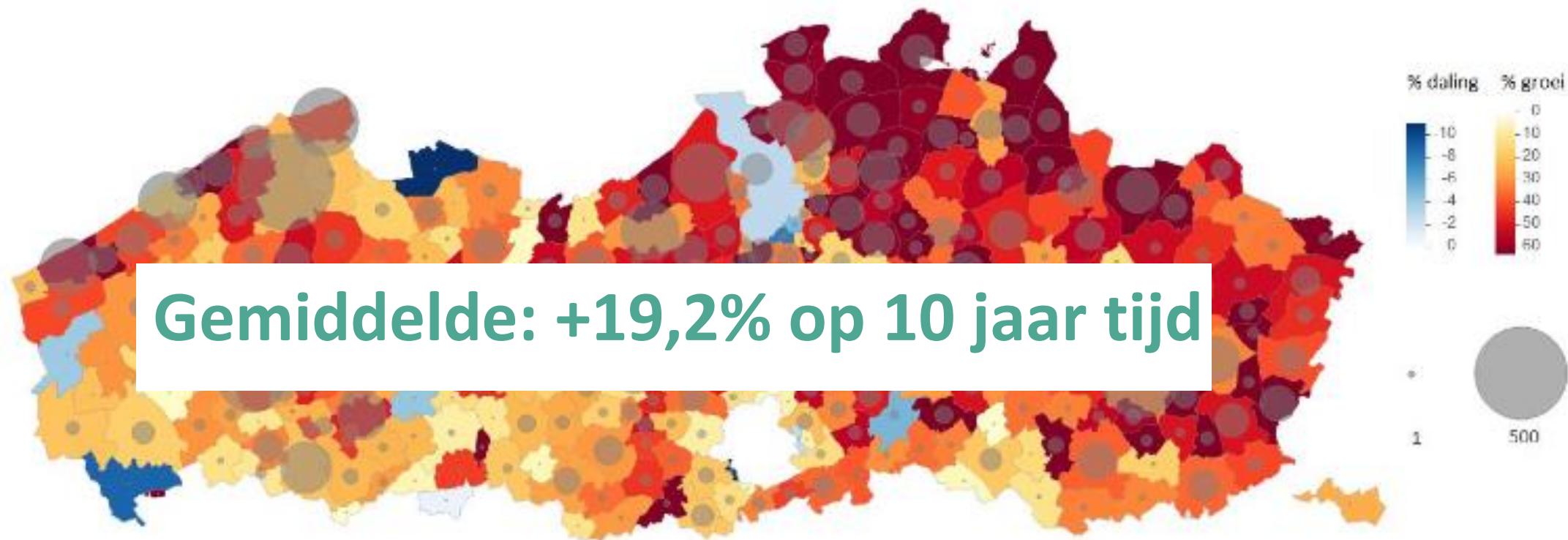

Evolutie bevolkingsaandeel 2000-2050

o.b.v. Statbel (2020)

Kaart 1. Groei van het aantal alleenwonende 80-plussers, per gemeente, vooruitzichten 2017-2027. Relatieve verandering (kleur) en absolute verandering (bol)

Bron: 2017: waarnemingen, Statbel; 2027: vooruitzichten, Statistiek Vlaanderen

Statistiek Vlaanderen (2017)

Wie biedt de mantelzorg?

Niet-inwonende mantelzorgers is doorgaans:

- Een kind van de oudere (78%)
- Vrouwelijk (71%)
- Jonger dan 65 (85%)

Combinatie met werk, kinderopvang, relatie, ...

Toenemende geografische afstand

KBS, mantelzorgers van thuiswonende ouderen (2016)

Breder perspectief

Vanuit visie op wonen en welzijn

vlaamse
OUDERENRaad

Voordelen mobiele mantelzorgwoningen (MMW)

- Vermaatschappelijking van de zorg
- Ruimer scala aan mogelijkheden voor oudere en mantelzorger
- Antwoord op groeiende woonafstand ouderen – kinderen
- Biedt intergenerationele mogelijkheden rond onderbezette woningen, zonder ingrijpende verbouwingen
- Maakt uitstel van residentiële zorg mogelijk

Impact corona-crisis op vraag naar MMW

Risico's?

- **Houdt ruimtelijke versnippering in stand?**
 - Vroeger nadenken over later
 - Visie 2050: Slim Wonen en Leven
- **Kans dat zorgfocus primeert op bredere noden**
 - Oudere wordt omwille van zorg en situatie mantelzorg weggehaald uit vertrouwde buurt, bestaand netwerk, ...
 - Naar mogelijk onaangepaste locatie, weinig levendige buurt, ...

Beperkingen: niet voor iedereen toegankelijk

- **Financiële kostprijs:**
 - Huur
 - Samenwerking architect
 - Aansluiting nutsvoorzieningen en afwatering
- **Niet / moeilijk toepasbaar** in stads- en dorpskernen, appartementsgebouwen, ...

Slechts één stuk van de puzzel / meersporenbeleid

Bedenkingen bij conceptnota

Aandachtspunten vanuit ouders

Algemene visie

Waardering:

- Kader dat persoon met zorgnood en mantelzorger vooropstelt
- Komt tegemoet aan reële vraag in vaak moeilijke situaties
- Helpt uiteenlopende lokale regelgeving vermijden

Voordeel kader zorgwonen

Beantwoordt al heel wat vragen en aandachtspunten:

- Mantelzorger hoeft geen familielid te zijn
- Voorwaarden naar ouderen toe staan breed open
Vb.: niet-fysieke zorgnoden, beginnende dementie, ...
- Recht op zorgbudget e.d. gevrijwaard

Aandachtspunten overgang melding-vergunning

- Belang van ondersteuning bij vergunningsaanvraag
- Voldoende ruime termijn voor verhuis en verwijdering MMW indien vergunning wordt geweigerd (6 maanden)
- Bescherming indien gemeente gaandeweg strengere regels invoert

Erkenning firma's = kwaliteitsgarantie?

Kwaliteitsgaranties m.b.t. mantelzorgwoning zelf:

- Aangepastheid en toegankelijkheid als 'woonzorg'-omgeving
- Algemene woningkwaliteitseisen

Toezicht? Aanspreekpunt bij klachten? Bemiddeling?

Erkenning firma's = kwaliteitsgarantie?

Bescherming als kwetsbare gebruiker:

Wat indien erkende firma activiteiten stopzet? Failliet gaat?

Bescherming van recht op wonen

Verplichte toeleiding naar oplossingen? (cfr. woonzorgdecreet)

Financiële toegankelijkheid?

Minimum aan aanpassingswerken blijft noodzakelijk:

- Aansluiting nutsvoorzieningen
- Afvoer hemel- en afvalwater
- Soms ook toegang tot mantelzorgwoning

Vlaamse aanpassingspremie woning oudere bewoner?

Financiële toegankelijkheid?

Aanzienlijke huurprijs:

- Bovenop kosten medische en langdurige zorg
- Bovenop mogelijke terugschroeving tewerkstelling als mantelzorger

Vlaamse huursubsidie indien verhuis vanuit onaangepaste huurwoning?

Belang van duidelijkheid en begeleiding

Belang van:

- Heldere communicatie
- Goede toeleiding
- Optimale begeleiding en ontzorging doorheen heel het traject

Rol lokale overheden, GBO, mantelzorgverenigingen, ...

Bedankt voor uw aandacht

Vragen?

*www.vlaamse-ouderenraad.be
nils.vandenweghe@vlaamse-ouderenraad.be*